

Sirija

Nakon godine planiranja ovog puta, ali i mnogih problema koji su iskrsnuli netom prije, nemamo osjećaj da napokon zaista krećemo prema pustinji, Petri i ostalim čudesima Bliskog Istoka. Sve se toga jutro činilo nekako nestvarno, ali sve je bilo tu, stvari spremljene, novci na sigurnom, a motor u novom izdanju, u iščekivanju svog prvog dužeg puta

Off road Wadi rum

Ulazak u Siriju

Kapadokija

Od Siska do Wadi Ruma

TEKST I FOTO: ANA VIDAKOVIĆ I DARIO ČIČIĆ

Natovareni osobnim stvarima i pomadama za motor krećemo na put rano ujutro, pomalo bezvoljni i umorni. U Popovači se penjemo na autocestu i vožnja počinje. Prva stanica našeg puta je Beograd, gdje nas je ugostio Dragan sa BJB. Nakon uživanja u njegovom gostoprimstvu zaputili smo se sljedećeg jutra prema Sofiji, u drugu državu na

našem putu. Na granici nemamo nikakvih neugodnosti, iako su nas upozoravali suprotno, a ne primjećujemo niti da se nešto posebno krade. Sofija nas nije baš previše impresionirala. Došli smo kasno popodne, pa nije bilo previše vremena za razgledavanje. Uostalom to je još uvijek bio poznati teritorij, samo stanica do nečega što nam je bio cilj - Istok i duh Istoka, što smo očekivali doživjeti u Turskoj. Nakon male nezgode - prevrtanja na semaforu sa 0km/h i požara koji je buknuo u obližnjem hotelu - odlučili smo potražiti sobu i prespavati ostatak dana, kako bismo odmorni došli do sljedeće destinacije.

Na relaciji od Bugarske granice sve do Sirije pratila nas je kiša, koja nas je i dopratila do Istanbula. Što reći o gradu koji, procjenjuje se, ima oko 15

milijuna stanovnika? Ulazak u grad bio je očaravajući: golemi neboderi svuda oko nas, grad nekako čist i plav, onako u sutonu nakon obilne kiše – a možda je dojam bio toliko jak jer je kiša, koja nas je pratila 700 km, prestala padati s našim ulaskom u grad. Smještaj nalazimo u prvom hotelu kojeg smo zapazili uz put. Kako osoblje nije bilo "na ti" sa engleskim, pokušavamo se sporazumjeti na hrvatskom i ide nam dosta dobro. Hotel Vijana, naime, već generacijama drži obitelj koja se doselila iz Bosne. Sljedeći dan radimo veliku pogrešku, no tada nismo znali da je hotel, iako u središtu, udaljen od samog centra grada nekih 10 km. A što je još važnije, tada još nismo znali da grad ima 15 milijuna stanovnika, a da su njihovi vozači ubojice na cesti.

Krećemo, dakle, oboružani dobrom voljom, pronaći ono zbog čega dolaze

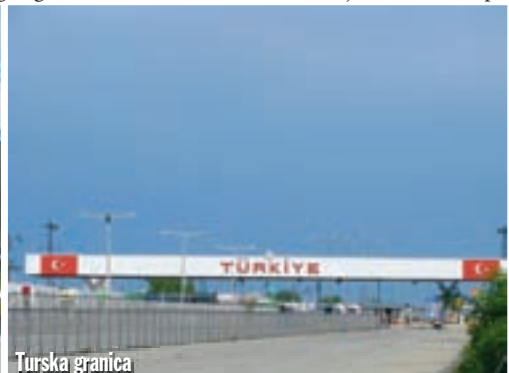
milijuni turista. No, dobra nas volja brzo napušta. Čudnovato je kako nam ni jedan Turčin kojeg pitamo za Aja Sofiju ne zna reći točan smjer, pa onako izgubljeni lutamo i hodamo, pa čekamo da stane i opet dosadna kiša, da bi nakon tri sata traženja napokon došli do cilja - veličanstvene Plave džamija i preko puta nje Aja Sofija. S obzirom da se ne uklapamo u sliku pravih turista koje bus dovede do neke građevine, nismo imali niti volje niti

vremena stajati u redu da kupimo karte za Aju niti Topkapi i da se utopimo u masi Japanaca, Nijemaca i ostalih daljih ili bližih nam susjeda. Umjesto kulturnog uzdizanja popijemo pivo. Na krivom mjestu, doduše, jer će se kasnije ispostaviti da su nas i ovaj puta, kao i toliko puta kasnije, dobro 'oženili' za pivo. Pivo je u muslimanskim zemljama luksuz, pa

Putopis posvećujemo tragično preminulom velikom čovjeku i prijatelju Željku Đurašiću Zacu, koji je pripremio motor te podesio ovjes i sve ostalo za što ugodniju i sigurniju vožnju.

Kapadokija

Turska granica

vjernim putopiscima
METZELER
 poklanja par guma

Obelisk

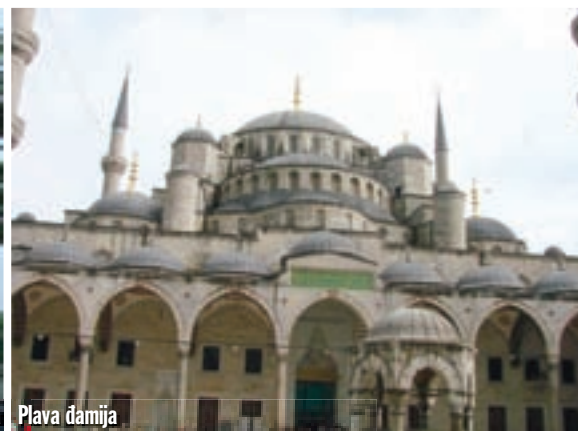
Carigradske zidine

Carigradske zidine

Selhzade đamija

Plava đamija

Aja Sofija

iako je Ataturk uveo mnoge reforme po uzoru na zapad, do alkohola je u Istanbulu i dalje teško doći. Pogled i lokacija se plaćaju svugdje, a ovo će nam samo biti dobra lekcija za ubuduće. Zanimljivo je koliko Turci obožavaju svog bivšeg predsjednika. Na svakoj drugoj zgradi vijorila se zastava s njegovim likom, a u svakom gradu postoji mnogo njegovih spomenika. Na sličnu smo stvar nailazili i u Siriji i Jordanu, ali oni su odavali počast svojim živućim predsjednicima. Nije niti čudno da su Turci toliko zahvalni Ataturku. On je 1923. godine stvorio modernu tursku državu te donio niz zakona kojima je želio raskinuti veze s Otomanskim carstvom i približiti državu zapadu. Iako su se mnogi bunili zbog njegovih reformi, uspio je provesti agrarne reforme, uvesti latinicu umjesto arapskog pisma, te je dao ženama pravo glasa i zabranio nošenje zara, fesa i feredža, a Islam je prestao biti državna religija.

Nastavljamo naše putovanje dalje prema Ankari i opet nas cijeli dan prati kiša uz temperaturu od kojih 5 stupnjeva i jaki vjetar koji nas je znao baciti na drugu traku. Na ovom smo se dijelu puta upoznali s turskom gostoljubivošću - na svakoj benzinskoj postaji onako mokre i promrzle dobri ljudi su nas nudili čajem i okrjepom. U jednom restoranu uz put čak smo naišli i na peć na drva. U onakvim uvjetima bio je to spas s neba. Uspijevamo se odmoriti i okrijepiti, ali (što je najvažnije) i osušiti rukavice i čizme. U Ankaru stižemo kasno popodne te promrzli i umorni od vožnje po kiši odmah tražimo hotel. Iako su nam stalno govorili kako se u arapskim zemljama treba cjenkati, mi to nismo nigdje doživjeli. Čak nam u jednoj trgovini u Istanbulu prodavač nije htio oprostiti oko 10-tak kuna, ali smo zato bili začuđeni što smo se uspjeli cjenkati u dobrim hotelima. I to ne namjerno! Jednostavno smo pitali

za cijenu sobe te se okrenuli tražiti dalje jer nam je cijena bila previsoka. I onda čujemo glas uljudnog recepcionara da će vidjeti što se može napraviti po tom pitanju. I tako malo tipkanja po kalkulatoru i pokaže nam cijenu sobe umanjenu za 40 posto. Isto će nam se kasnije događati i u Siriji, a kada smo istu foru pokušali u Grčkoj, naravno, nije nam upalilo. Tako je to u Europskoj Uniji!

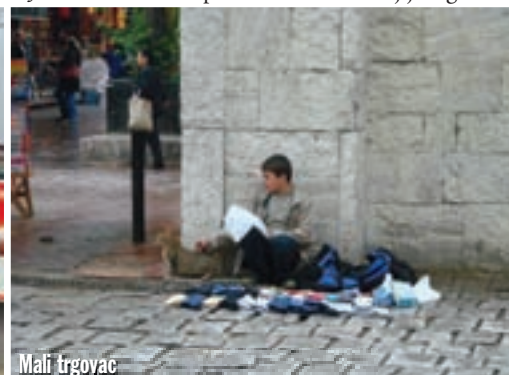
Smješteni tako u finom hotelu za 60 eura napokon smo mogli osušiti sve stvari jer smo u Ankari ostali dva dana. Ankara je postala glavni grad Turske 1923. godine, a glavnim gradom ju je proglasio - naravno, Ataturk. U Ankari je sve nekako opuštenije nego u Istanbulu, žene u manjoj mjeri nose marame nego u Istanbulu i osjeti se u svakom pogledu zapadnjački utjecaj. U Ankari posjećujemo Anitkabir - Ataturkov mauzolej, veličanstven spomenik izgrađen u čast predsjedniku. Mauzolej je izgrađen na brdu koje

se vidi iz svih dijelova grada, a na tom mjestu su arheolozi pronašli i ostatke frigijske civilizacije koji se sada nalaze u Muzeju anatolijskih civilizacija. Ovaj je muzej glavna postaja onih koji se smatraju zaljubljenicima u povijest, pa ga niti mi nismo zaobišli. Anatolija je zbog svoj smještaja bila kolijevkom nekoliko ranijih civilizacija iz pretpovijesnog doba, pa se u muzeju nalaze predmeti iz stare Hatuse, Catal Hoyuka, Hacilara i ostalih gradova pretpovijesnih civilizacija.

Nakon što smo napunili baterije za nastavak, krećemo prema Kapadokiji. Napokon nas je dočekao jedan sunčani dan, pa smo na brzinu obišli nekoliko lokacija. Kapadokija - ili Zemlja lijepih konja, kako je još nazivaju - dio je Turske poznat po kućama isklesanim u kamenu, u kojima su kršćani živjeli prije dolaska Arapa. No, Kapadokiju ne čine samo crkve i domovi isklesani u stijenama, već i vilinski dimnjaci - kamene formacije

Ljubazni djelatnici na crpki

Mali trgovac

Trgovina u Istanbulu

Tvrđava u Ankari

Stari grad Ankara

Prema Ankari

Bosporski most

neobičnih oblika, oblikovani kišom i vjetrom. Kapadokija je nastala erupcijom vulkana kojima je bila okružena, a potresi su stvorili goleme doline sa žutim, crvenim i sivo-ljubičastim stijenama. Goreme je simpatičan mali turistički gradić. On je i polazište mnogim turistima za daljnja razgledavanja. U njemu se nalaze crkve iz 11. st., a najpoznatija je crkva Sv. Onofrija s freskama koje prikazuju Konstantina Velikog i njegovu majku Helenu. Tu srećemo sredovječni par iz Italije na proputovanju Turskom sa svojom Hondom Transalp. Upoznajemo se, razmjenjujemo iskustva i rastajemo. Vraćamo se u hotel i spremamo za spavanje, kad zazvoni telefon, javljamo se na engleskom, kad s druge strane začujemo: «Pa bre gde ste»? Naš domaćin iz Beograda, Dragan, stigao je u Kapadokiju i vidio KTM ispred hotela

te odlučio i on prespavati u tom hotelu. I on putuje za Siriju. Čašica razgovora i krećemo na spavanje. Opraštajući se od Kapadokije oprostili smo se i od Turske, a pred nama je bila nova zemlja, napokon iskonski Orijent, barem smo ga mi tako doživljavali u našim maštanjama. Ulazak u Siriju je bio poseban tretman. Sretni i ponosni na sebe što smo lako i bez plaćanja nakon tri checkpointa uz srdačne pozdrave carinika ušli u Siriju, sve nam se to vratilo kao

bumerang kada smo ugledali još jedan checkpoint, mnogo veći nego zadnja tri, s mnoštvom automobila i nekoliko motociklista. Bili smo i opet umorni i promrzli od kiše i jedina želja nam je bila da to što prije završi, kako bismo što prije našli topli krevet, no naše maštanje ubrzo su rasplinuli nemilosrdni sirijski birokrati. I tada je sve počelo... kako smo vize nabavili još u Budimpešti, naše putovnice su iznenađujuće brzo riješene i nakon još jedne dobrodošlice i velikog smiješka carinika

Ankara

Agram

životno i dobrovoljno zdravstveno osiguranje

Život i bezbrižnost!

Sigurnost i zdravlje!

Povjerenje i sreća! U paketu

Life plus!

Polica životnog osiguranja i **poklon** polica dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja ... zajedno!

Agram life
POLIKLINIKA
SUNCE

Pogled na zidine

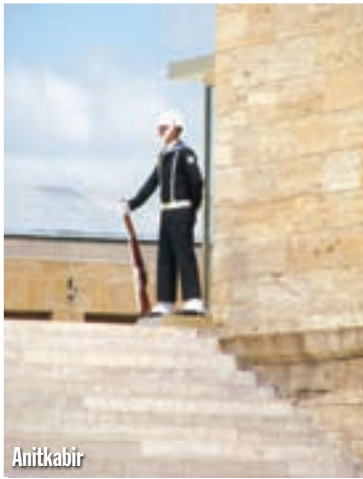
Anitkabir

Anitkabir - Ataturkov mauzolej

koji nam je putovnice poštambiljao prije reda, zavrzlama nastaje oko osiguranja za motor. Pokazujući desnom rukom na nadlakticu tražili su nešto, očito nekakav papir, koji mi i opet

očito nismo imali. I onda vraćanje do prethodnog checkpointa i kao po proceduri, ja odlazim sa studentom po uredima, dobivam papire i štambilje i sve to obilno plaćam (sveukupno 100-tinjak eura), a Ana ostaje u sobici sa Sirijcima koji ženu bez marame nisu dugo vidjeli. Nakon mučnih

Anitkabir

dva sata nerazumijevanja, pitanjima o njenom bračnom stanju i vezi s muškarcem s kojim je došla, a dok na stolu stoji kila heriona zaplijenjenog na granici, ipak sve to nekako i dobro završava. Dobivamo papir A4 formata čija je dužina do lakta, upravo kako nam je carinik to zorno opisao pokazujući na svojoj ruci, a imamo i čast da se slikamo s kavalirima koji su zabavljali Anu.

Nakon dva i pol sata na granici ušli smo u zemlju bajki iz tisuću i jedne noći.

Ulaz je bio veličanstven i zaista smo imali osjećaj da smo u sasvim drugoj zemlji, znakovi su bili na arapskom, žene zamotane u feredže, zrak nekako drugačiji, kao da smo se i sami našli u nekoj od bajki. I onda odjednom šok: vozač u kombiju naglo se zaustavlja na cesti, mi se jedva zaustavljamo iza njega i sve bi ispalo dobro da on nije krenuo u rikverc. Vozač nas jednostavno nije vidio, mi bespomoćno gledamo, ne vjerujemo i razmišljamo do kada će ići na nas. Sa strane su prolaznici počeli vikati i vozač je napokon shvatio da nešto nije u redu. Na svu sreću, na motoru je nastala samo mala ogrebotina, iako nam se popeo doslovce na prednji kotač. Ne znam kako smo ostali na motoru, a da nismo pali, već si zamišljam što je sve nastradalo, vilica, kotač, sve mi se vrti po glavi - kad ono ništa, mala rupica na blatobranu

drugo sve netaknuto. Gledam kombi koji me je lupio, cijeli stražnji branik otrgnut, ne mogu vjerovati. Kakvo buđenje iz sna! Na trenutak smo već mislili da je ovo kraj našeg putovanja, tek smo ušli u zemlju, a već smo skoro nastradali.

Došli smo k sebi i dok smo se približavali Alepu bilo nam je jedino važno da nademo hotel i da se skrasimo. Bio je to dug i naporan dan. Prvi hotel na koji nailazimo je Mirage palace. Iako uvjereni da je noćenje skupo, ipak iskušavamo sreću i uspijevamo i ovdje smanjiti cijenu sobe sa 100 na 60 eura. U hotelu nam se pridružio i Frankie, simpatičan Talijan koji je u Siriju došao samo na jedan dan, a kojeg smo upoznali na granici. Frankie je čekao četiri sata da dobije vizu i zažalio što mu je uopće palo na pamet da dođe u Siriju i to na samo jedan dan. Alep

zastupnik za RH / veleprodaja i maloprodaja

Scooter center Zagreb

Baštijanova 48, 10000 Zagreb, tel: 01/3668 430

Cesta prema Kapadokiji

Pogled prema Urgupu - Kapadokija

Golubini dvorac

Pogled na Goreme

Goreme

je drugi po veličini grad u Siriji i spori se sa Damaskom oko toga koji je od njih stariji. Oba grada za sebe žele laskavu titulu najstarijeg stalno naseljenog grada na svijetu. Prvi povijesni tragovi Alepa datiraju u 2000. godine prije Krista.

U Alepu smo posjetili tvrđavu koja dominira gradom. Nalazi se na brežuljku i potječe iz 13. stoljeća. Iz Alepa nas je put vodio dalje u pustinju. Prošli smo gradove Hamu i Homs, pa preko Damaska do Palmyre. Hama je poznata po šesnaest velikih norija ili kotača koji su služili za navodnjavanje vrtova, a smatra se da potječu iz 1900. godine prije Krista. Danas su samo turistička atrakcija i predstavljaju simbol grada. Put nas je dalje vodio prema pustinji,

Sirijski graničari

pa iako nas u Homsu upozoravaju da je u Palmiri pustinjska oluja, nije nam preostalo ništa drugo nego da se u to sami uvjerimo. Iako oluje nije bilo (saznali smo kasnije da je bila ujutro taj dan), do oaze nas je pratio jaki vjeter. Cesta prema Palmiri je odlična, tako da cijelim putem vozimo oko 150-160 km/h te u Palmiru stižemo jako brzo. U Palmiri smo se trebali naći s dečkima koji rade u Ininoj bazi, ali s obzirom da su u arapskom svijetu petak i subota neradni dani, nismo uspjeli doći u kontakt s njima. No, uspjeli smo naći jeftini smještaj kod Mohameda, koji je bio dobar domaćin i vodič. Odveo nas je na tradicionalnu beduinsku večeru i iako smo za 100 kuna dobili tradicionalni ugođaj, hranu i piće po volji,

nismo bili oduševljeni igrokazom koji je upriličen uglavnom zbog mnogobrojnih turista iz Njemačke i Italije. Uglavnom, bili smo najmlađi u šatoru uz dečke koji su izvodili igrokaz - tradicionalne beduinske pjesme i plesove. No, bili su dražesni i bilo bi šteta da smo propustili ovaj sjajan show. Upravo su nas iz sličnog razloga pomalo razočarali i Sirija i Jordan. Očekivali smo prije svega gostoljubivost i istočnjačku darežljivost, ali dobili smo sve to zamotanu u fini celofan koji se tako dobro prodaje sredovječnim turistima, a to je ono što mi nismo htjeli biti.

Frankie iz Italije

Vodeći se Labaševim putopisom iz 2000. godine uvidjeli smo koliko se toga promijenilo od tada, naravno i na bolje, ali kao da je nestalo onog nečeg

iskonskog. Čim su vidjeli da smo došli izdaleka i to još na skupom motoru, u nama su vidjeli samo dobar način za zaradu. U neku ruku nije im niti za zamjeriti, turizam je nemilosrdan, to mi barem najbolje znamo, a oni samo prehranjuju svoje mnogobrojne obitelji. U Siriji su ljudi dobrodušniji, ali turista ima malo i nužno je iz to malo turista izvući što više. U Jordanu je pak sasvim druga slika. Jordan je turistički razvijen, oni jedini imaju Petru, veličanstveni grad u stijenama, jedini imaju fenomen nazvan Mrtvo more, imaju najljepšu pustinju na svijetu i sve će to itekako dobro naplatiti, svjesni činjenice da ako ste već došli u njihovu zemlju, za to ste spremni platiti bilo koju cijenu.

Tržnica u Alepu

Alepska tvrđava

Tradicionalna gradnja

Tvrđava u Alepu

Hama-kotači

Hama

Arapska tvrđava

Palmira

Palmira

U Palmiru se svakako isplati doći i vidjeti ostatke nekada prekrasnog grada kraljice Zenobije. Palmira ili Tadmur, kako se nekoć zvala, predstavlja oazu usred pustinje. Zapravo je poznat po veličanstvenim ostacima rimskog grada, novi dio je naseljen samo pola godine, a u drugom djelu godine stanovništvo odlazi u obližnje oaze. Prema predaji grad je osnovao Solomon te se u Bibliji spominje kao dio njegovog teritorija. U 30. godini osvojili su ga Rimljani, koji su gradu dali prepoznatljivi pečat. Na putu između Palmire i Damaska putnik namjernik ne smije zaobići Bagdad caffe, kafić usred pustinje. Drži ga isti vlasnik već 25 godina, a u njemu se može i prespavati za 4 dolara. Vlasnik je legenda, pije pivu s viskijem i u slo-

Irac, vlasnik Bagdad Caffea i Dario

bodno vrijeme gleda xxx programe. Brzo smo se sprijateljili s njim i zamalo smo ostali tamo i prenoćiti. No, cesta, a još više naš plan puta, zvali su da krenemo dalje.

Iako nam je plan sljedećeg dana bio doći skroz do Jordana, bili smo preumorni za to i stali smo u Dari, gradu na samoj granici Sirije i Jordana. Iako ni po čemu specifična, Dara nas je oduševila. Najvjerojatnije je to bilo zbog činjenice da ne moramo razgledavati nikakve ruševine ni arheološke nalazišta, ali jednim djelom i zbog ljudi. Nenavikli na turiste, bili su istinski prijazni i susretljivi, a muški dio tima je uz pomoć zaštitara u hotelu našao i mali dućančić sa pivom i žesticama po cijeni od samo 5-10 kuna. Kako je to moguće u zemlji gdje

je alkohol zabranjen - nismo nikada saznali. Možda je stvar u blizini granice, nekakva bescarinska zona ili slično. U Dari nas oduševljavaju i prometnici, koji se nalaze na svakom većem raskršću, a koji su zbog nas zaustavljali promet kada bismo se trebali okrenuti i prestoriti preko tri trake u suprotnom smjeru. Izlaz iz Sirije bio je brz i jednostavan zahvaljujući slučajnom motoristu koji nas je poveo do granice kroz svoj kvart, kako bi nas vidjeli svi njegovi susjedi i rodbina. Bilo je tu pozdrava, mahanja i trubljenja, a naš je spasitelj postao najveća faca u svom kvartu.

Na granici nismo morali ništa platiti, a s obzirom da smo se upoznali sa sirijskom birokracijom, ono što nas je čekalo na jordanskoj granici bilo je sasvim ugodno. Za osobe se ulazna viza plaća 10 JRD po osobi, a za motor smo i opet morali izvaditi osiguranje, tako da u ulazak u Jordan plaćamo oko 80 eura. Na granici smo sreli

sudionike relija koji s autima dolaze iz Njemačke u Jordan, tamo prodaju svoje stare aute, a prikupljeni novac odlazi za pomoć nezbrinjutoj djeci. Zaista hvalevrijedan poduhvat.

Sretni što smo u putovnicama dobili još jednu vizu, krećemo skroz

Umajadska džamija

Bagdad Caffea

Bagdad Caffea

Tržnica u Damasku

Stari dio Damaska

Ulazak u Jordan

Jerash

Jerash

na jug zemlje, pustinjском cestom do Aqabe. Na putu smo ogladnjeli i stali u Jerashu. Jerash ili antički Gerash danas je najpoznatiji po dobro očuvanim rimskim ruševinama. Obišli smo forum - ovalni trg jedinstven po svom obliku, katedralu iz 2. stoljeća nove ere i Artemizin hram, te zadovoljni

viđenim otišli nešto pojesti. Sjeli smo u prvi restoran na koji smo naišli i u koji nas je pozvao uljudni konobar. Nakon što smo naručili jedino meso koje se u arapskim zemljama može dobiti, konobar nam je uz veliki smiješak donosio na stol raznorazne salate i bezalkoholno pivo koje nismo bili

u stanju popiti. Iako je kroz loš engleski mrljao, više sebi u bradu, da su salate na račun kuće, hladni znoj nas je oblio kada nam je donio račun i kada smo na brzinu preračunali to u eure. Prije toga nas je pitao odakle smo, pa kako nikad prije nije čuo za Hrvatsku, smjestio nas je vjerojatno uz bok država velike platež-

ne moći i opalio nam cijenu od 50-tak eura. Mi smo bili uvjereni kako pola pileta i par čevapčića sumnjive kvalitete ne može doseći takvu cijenu, pa je počelo prepucavanje. Bezosjećajni na njegove isprike i molbe da ako platimo manje on odlazi doma bez plaće, dali smo mu 30-tak eura i brže bolje nastavili put dalje prema Aqabi nadajući da nam se ovakve situacije neće ponavljati.

Aqaba je bila najjužnije točka našeg putovanja koja je predstavljala i svojevrstnu prekretnicu. Od tada i od tamo počinjemo se vraćati natrag i približavati domu. Aqaba je posebna ekonomska zona u kojoj se vidi američki utjecaj i

preplavljena je turistima. Kao da smo došli u neko zapadnjačko odmaralište: sve je osvjetljeno i čisto i sve podređeno turistima. Prvi put nakon prelaska turske granice vidamo moderne benzinske postaje kakve su već i kod nas najuobičajenija stvar, Mc Donalds, King Burger i zapadnjačke trgovačke

Rally

Jerash

EUROHERC

Osiguranje kojem vjerujem!

Wadi Rum

Beduinski šator

Pustinjski vlak

lance. U Aqabi tražeći hotel začujemo povike 'Hrvati, Hrvati'. Zaustavljamo se i ne vjerujemo: dvojica trče prema nama, Slovenci, dva para Slovenaca na BMW-u 1150 GS i Hondi Varadero 1000, koji su više-manje napravili istu rutu kao i mi. Upoznajemo se i oni nas vode u jeftini hotel u kojem su

i oni odsjeli, uz čašicu razgovora razmijenimo iskustva i idemo na zasluženi odmor. Sljedećeg smo se dana zaputili prema Wadi Rumu, pustinji za koju kažu da je najljepša na svijetu. S obzirom da smo je do tada mogli uspoređivati samo sa onom sirijskom, morali smo se složiti s tom tvrdnjom.

samo se zaputili sami dalje od ceste i uživali u onome što nam je pustinja pružala.

Wadi Rum je zaštićeno područje pustinje koje se prostire na oko 7220 km², a često se veže uz pojavu Lawrencea od Arabije, jer je upravo ovdje, uz pomoć beduina, poveo ustanak Arapa protiv turske vlasti. Vožnja po pustinji je jako zanimljivo iskustvo, tek tamo sam shvatio kolike napore prolaze vozači utrke Paris – Dakar, po pijesku se jednostavno ne može polako voziti zbog propadanja u pijesak, a kako je pustinja osim pijeskom posuta i kamenjem, svaki pad može biti koban. Ja, sre-

ćom, prolazim bez padova. Sljedećeg dana krećemo prema Petri, glavnom cilju našeg putovanja, ali promašujemo direktnu cestu koja vodi do Petre i krećemo uz Mrtvo more. Bio je to jedan od boljih promašaja na cijelom putu, jer smo se našli na jednoj maloj lokalnoj cesti kojom se siječe put,

Aqaba plaža

No, i tamo su Jordanci uspjeli napraviti pravi biznis. Napravili su tamo jedan rezervat čiji se ulazak naplaćuje i dalje od prvog sela se ne može motorom, ostaje mogućnost da se jeftino unajme deva ili džipovi - koji se, naravno, dobro naplaćuju. Ovaj put nismo dozvolili da nas 'operu' za poglede koje smo imali besplatno, pa

Prijatelji iz Slovenije

promoto

KOPRIVNICA
Križevačka 6, 048 626 330
BJELOVAR
Radničev trg 5, 043 243 954
ZAGREB
Jablanska 82, 01 3816 842

SUOMY

FORMA
performancelisti

Redača (Kosmo) 1.000,- kn

 Dora (Kosmo) 1.000,- kn

 Suomy Extreme 5.300,- kn

 Vinko (Kosmo) 2.950,- kn

 Arden (Kosmo) 2.950,- kn

 Maso 1.499,- kn

 Fagetta 2.799,- kn

 Casco 1.499,- kn

 Lanzo 4.799,- kn

PRODAJNA MJESTA: • CRIKVENICA CVAJKO MOTORI 051/784 789 • KARLOVAC MOTO TRADE 047/654 588 • LABIN MOTO SHOP LAVADO 052/851 003 • RIJEKA MOTO ART 051/671 265; MALI MOTO 051/691 640 • GROBNIK MOTO SHOP 051/549 298 • LOVRAN MALI MOTO 051/293 826 • NOVA GRADIŠKA AUTO MOTO KUMIĆ 035/364 834 • OSJEK ŠKARO MOTO 031/300 555 • VUKOVAR EMU RACE 032/423 322 • POREČ ESPO 052/452 784 • PULA HP MOTORI 052/383 505 • SESVETE BENCONY MOTO 01/2059 960 • SPLIT YAMAHA PRIBUDIĆ & BORČIĆ 021/534 145 • TROGIR MOTO GAMA 021/881 954 • ŠIBENIK/BRODARICA MOTO BEAN 022/351 940 • ŠIBENIK YAMAHA PRIBUDIĆ & BORČIĆ 022/340 202 • UMAG FINDI 052/721 328 • VARAZDIN LOVAC 042/351 905 • VELIKA GORICA MOTORI GRIGIĆ 01/6221 678 • VINKOVCI BENDIX 032/306 480 • ČAKOVEC PRO-BIKE 040/337 066 • SISAK MOTO 13 091/164 1422 • KRIZEVCI TIP TOP 048/712 108 • ZADAR MOTO SHOP LERGA 023/326 419 • ZAGREB MOTO BENCONI 01/2302 922; ELODA PLUS 01/3867 946; KAPTOL CARGO 01/3483 309 • AUTO MOTO SPORT 01/3772 920 • DUBROVNIK DANTE 020/438 540 • SICG EFELMOTORS 0038181/210 911; IN AUTO 00381/643 405 • BIH TUZLA MOTO NAUTICA 0038735/248 800

Marsovski krajolik sa crvenim stijenama

Ulaz u Petru

Klanac prema drevnom gradu

Prema Petri

Selo na putu prema Petri

Petra

a koja je okružena prekrasnim stijenama. Osjećaj je bio kao da smo na nekom drugom planetu iz SF filmova, okružuju nas crvene stijene kroz koje prolazi mala cestica ispresijecana laganim makadamom. Predvečer stižemo do Petre, u naselje Wadi Musa gdje ćemo i prenoćiti.

Već u Aqabi dobili smo dobar savjet jednog kolege motorista, pa smo se u grad zaputili u rano jutro. Tada, naime, nema onih silnih turista, uglavnom Japanaca, koji su nahrlili oko 10 sati, taman kada smo mi odlazili, sretni što smo uspjeli izbjeći gužve, ali i uhvatiti sliku riznice bez suvišnih dodataka ljudskog oblika. Ulaz u grad naplaćuje se 160 kuna za jednodnevnu ulaznicu, pa iako nam se cijena činila prevelikom, nismo mogli doći do Petre i ne vidjeti to čudo. Na to i računaju jordanske vlasti. Petra je bila i malo razočaranje, ne zato što ona ne bi bila zaista prekrasna, već najviše zato što smo put planirali tri godine i za to

vrijeme pročitali i vidjeli jako puno tekstova i slika Petre. Zato je i osjećaj kada smo se kroz klanac dug 1 km približili velikoj riznici bio... dobro, to smo već vidjeli, ajmo dalje. Žalosan, ali to se često događa s građevinama koje su svjetski poznate i prepuni su ih svi mogući časopisi i knjige. Petra

Riznica

je grad u stijenama koji su izgradili Nabatejci, nomadski Arapi koji su se nastanili ovdje u 6. stoljeću prije Krista. Rimljani su ovdje došli 106. g. nove ere i uklopili Petru u svoje carstvo. S vremenom je grad napušten i od 14. stoljeća skriven od pogleda ljudi, a tek ga je 1812. ponovo otkrio J. L. Burckhardt, švicarski istraživač.

Sljedeća stanica nakon Petre bilo nam je Mrtvo more. Mrtvo more je zapravo jezero koje je zbog svoje slanosti nazvano morem - no za nas je ono bilo veliko razočaranje. Na cijelom potezu Mrtvog mora, u dužini od 76 km, nema niti jednog hotela niti grada u kojem turisti mogu odsjesti, već je iz tog razloga na samom sjeveru niknuo resort Suwayma sa dva kampa i hrpom hotela. Ali to nisu bilo kakvi

Čuvar Petre

hoteli, već oni najskuplji, pa nismo niti pokušavali pitati za smještaj. Tako nam je preostalo da spavamo u kampu, zapravo na plaži, gdje se može dignuti šator za samo 25 eura. Kako opisati Mrtvo more... slano, masno i gorko, tako da i nije bio neki doživljaj, iako se strani turisti oduševljeni mažu blatom naglašavajući kako se to kod njih skupo plaća.

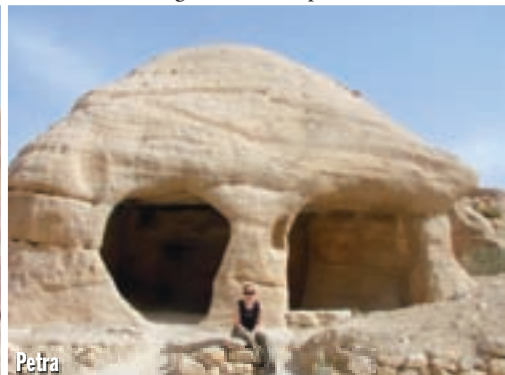
S Mrtvog mora se vraćamo natrag u Siriju. I opet birokracija čini svoje, ovaj put smo znali što nam je činiti, ali su nas ipak sirijski birokrati uspjeli iznenaditi. No i to smo uspjeli nekaako riješiti, opet s nekih 60-tak eura, te nastavljamo prema gradu Busri, poznatom po antičkom rimskom kazalištu koje je jedno od bolje očuvanih kazališta u tom djelu svijeta. I zaista je teatar magičan, može primiti oko 15.000

Petra

Petra

Petra

Al Karak

Mrtvo more

Restoran i naše prenoćište u Bosri

Džamija u Bosri

Teatar u Bosri

gledatelja i oduševio nas je. Nije nas oduševila činjenica da u gradu postoji samo jedan hotel i to sa cijenom noćenja od 100 eura po osobi, ali zato nam je u pomoć prišao naš novi prijatelj ponudivši nam smještaj u restoranu. Prodao nam je priču kako u restoranu odsjedaju bajkeri kada dođu u grad, pa iako nas prašnja unutrašnjost nije oduševila – kao niti činjenica da bismo trebali spavati ni više ni manje nego na klupicama - prihvatili smo ponudu. Malo avanturizma nije naodmet, ali zapravo smo bili umorni i nije nam se dalo ići do sljedećeg većeg grada tražiti smještaj, pogotovo kada nam je domaćin uljudno objasnio da u njemu postoji jedan jedini hotel koji je zatvoren. I tako smo se našli u restoranu koji je svojevrsna turistička atrakcija jer je,

Upozorenje na Mrtvom moru

kako smo kasnije saznali, dio starog grada koji ima 4 sloja - nabatejski, rimski, bizantski i arapski. Mi smo se nalazili u arapskom dijelu, u kojem je nekoć davno živio i naš domaćin. Svojevrsna atrakcija turistima smo bili i mi, jer je naš domaćin turistički pratitelj koji je redovito u restoran dovodio grupe da vide tradicionalni način života. A u toj smo se slici našli i mi, umorni i gladni, sa stvarima razbacanima svuda po prostoriji. Nakon obilaska teatra i starog grada dobili smo zasluženu večeru, naš domaćin se potrudio i spremio nam njihovu tradicionalnu večeru, koja se sastojala, naravno, od kuskusa i krumpira s malo mesa kuhanog u pećnici. Prve reakcije započele su negdje u gluho doba noći u malom WC-u izvan restorana, punom pau-

kova i ostalih noćnih prijatelja. Kako nas nitko nije orobio preko noći, osim našeg domaćina sa cijenama obroka, pojeli smo ujutro nešto što se ne bismo usudili nazvati doručkom i bili sretni što nas dalje put vodi prema moru.

Krećemo prema Tartusu i zaustavljamo se u tom malom lučkom gradiću

Mrtvo more

koji nas je oduševio svojom jednostavnošću. Primjećujemo ovdje veliki jaz u kulturi. Nigdje u Siriji nismo vidjeli žene u kratkim hlačicama, bez marama ili da se drže za ruke s muškarcima. Ovdje je to bila najnormalnija pojava i osjećali smo se kao da smo se našli u nekoj drugoj državi, a ne u konzervativnoj Siriji. Tartus je danas druga po veličini luka u Siriji, odmah nakon Latakije, ali je nama ljepša i opuštenija. Na putu do Tartusa ne smije se propustiti razgledavanje Krak de Chavaliera ili Dvorca vitezova, jedne od najbolje očuvanih križarskih utvrda s dvostrukim obrambenim zidovima. Dvorac nas oduševljava, jedna od najfascinantnijih građevina koje sam vidio u životu, izgleda zastrašujuće i stvarno je trebalo hrabrosti za napad na njega. Bio nam je to zadnji grad u Siriji, a put nas dalje vodi kroz Tursku prema Makedoniji.

U Tursku ulazimo ujutro na graničnom prijelazu Yayladagi te nastavljamo preko Hataya, Iskederuna i Adane uz

Stari grad Bosra

Tradicionalna večera u Bosri

Krak de Chavaliers

Krak de Chivaliers

Tartus

Alanya

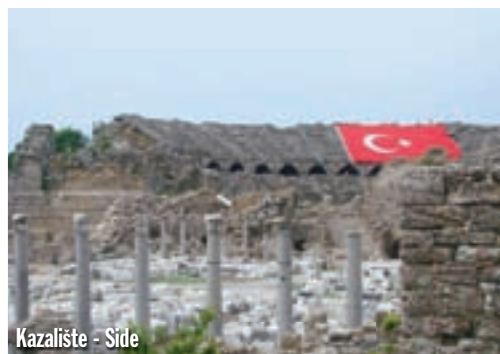
Krak de Chivaliers

tursku obalu do Alanye. Nakon svladavanja zavojite i naporne ceste napokon dolazimo do Alanye, poznatog turskog turističkog gradića koji nas oduševljava. Na ulazu u grad mogu se vidjeti novoizgrađeni hoteli oblika i veličina koje si ne možemo zamisliti niti u mašti, no središte grada je malo i simpatično. Pronalazimo smještaj u hotelu «My friend» i vrlo se brzo sprijateljujemo sa vlasnikom i simpatičnim konobarom Metinom iz kurdskog grada Diyarbakira. Oduševljeni smo ribljom večerom koju je konobar pripremio samo za nas. U Turskoj stajemo u Pamukkalama, malom gradiću poznatom po bijelim kalcijevim stijinama ili kako se prevodi kod nas - Dvorac od pamuka. Mjesto je prekrasno i svatko tko ide u Tursku obavezno neka ga posjeti. Ujutro krećemo prema Troji, pa nakon razgledavanja ruševina

Homerovog grada i slikanja kraj trojanskog konja krećemo za Canakkale te ponovo stupamo na Stari kontinent. Poluotok Galipolje nas oduševljava krajolikom, ali nemamo vremena za zadržavanje jer žurimo prema Grčkoj. U večernjim satima ulazimo u gradić Kavala. Na samom ulazu nas iznenađuju brojnr trgovinr moto opreme i motocikala svih vrsta. I cijeli grad je pun motora i skupocjenih auta, sasvim drugi svijet od onog u kojem smo boravili zadnjih dana. A onda neugodno iznenađenje: u gradu ne postoje privatni smještaji, samo hoteli, koji nisu baš jeftini. Ipak, nakon duže potrage nailazimo na hotel koji nije

baš najpovoljniji, ali nemamo izbora i pristajemo na cijenu od 80 eura. U gradu je noćni život vrlo aktivan, ali mi nakon kraćeg izlaska idemo na zasluženi odmor. Sutra nas čeka Makedonija.

Ujutro krećemo odličnom cestom preko Soluna za Makedoniju i već pomalo umorni od puta prelazimo granicu. Osjećaj je kao da smo došli doma.

Kazalšte - Side

Held **SHOEI** **CARDO**

Kolodvorska 13, 40000 ČAKOVEC
tel: 040 384 744 | fax: 040 384 745
gsm: 098 29 57 57 | info@moto-oprema-amd.hr

www.moto-oprema-amd.hr

PRO-MOTO **GENERIC**

PRO-MOTO d.o.o. trgovina na veliko i malo, uvoz i izvoz - www.pro-moto.hr - e-mail: info@pro-moto.hr
Veleprodaja: SV. NEDELJA, Industrijska 16, Tel/Fax: 333 66 77; 333 66 78; 333 66 79
Maloprodaja: Nova Cesta 124, 01/3094-704 - Vlačka 80, 01/4617 355 - Vlačka 28, 01/4814 146

Triger comp sm Roc Soho 125 Ideo Williams 125

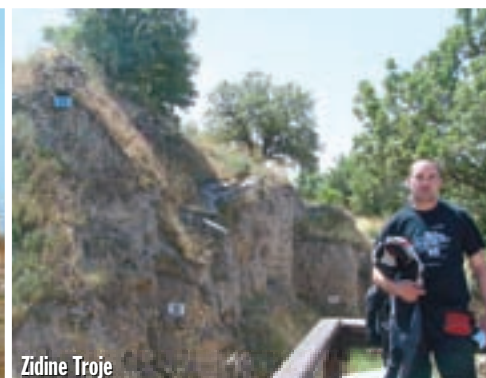
OSLAŠTENI DISTRIBUTERI: SISAJ, AGRODUMPA, 044/370-470; DUGO Selo, TRGOVINA MOTORNIH PIEL I KOSILICA, 01/2713-614; BONJI MIHOLIĆI, VUGO, 031/610-086; SISAJ, IVANČICA, 044/730-510; SPLIT, MOTO CENTAR MATIĆ, 021/794-687; DARUVAR, AGRO-MOTO CENTAR, 043/153-371; LEPOGLANA, NINA, 042/782-295; LADIN, S.T.P., 052/054-820; ČAKOVEC, 38 CENTAR, 040/370-384; IVANEC, 338, 042/782-474; KARLOVAC, AUTOLINE, 042/042-422; VELIKA GORICA, V.G.A., 01/6252-584; MARTUŠIĆI, WOOD MARINE & SPORT SERVICE, 051/275-918; BELI MANASTIR, NJOFRA, 031/702-340; ZAGREB, AUTOMOTOSPORT CENTAR, 01/3772-820; ZLAKAR, MIKROMOTOR, 049/467-679; KARLENAČ, MITALIN-KARLOVAC, 043/610-377; POŽEGA, MOTO MARKET SERVICE, 054/293-913; ZADAR, AD MIKANIKA, 023/304-002; KUTINA, SIM-TRADE, 044/184-537; IVANČIĆ GRAD, ELEKTRO CENTAR PETEK, 01/3884-482; UDUBREG, AUTO TONI, 042/1819-583; BARAŽIN, BZIKPRONET, 042/1717-806; ZABOK, TRGOVINA AGRONIA, 049/221-384; KRAPINA, PARTNER TRGOVINA, 049/572-094; SLATINA, MIA SERVICE, 033/555-846; ZADAR, PIV-MOTO, 023/257-340; MITROVIĆ, GIMI

Pamukkale

Teatar u Pamukkalama

Zidine Troje

Ručamo «gravče na tavče» i krećemo put Prilepa, gdje nas čekaju prijatelji iz Makedonije. Pozvani smo na motoutour Mariovo 2008. Dolazimo u Prilep, gdje nas kontaktira Zoran iz Velesa i šalje po nas prijatelja koji nas vodi do Mariova, udaljenog oko 40-tak kilometara. Penjemo se u planine i opet ostajemo oduševljeni ljepotama Makedonije. U

Mariovu se nalazi kamp u kojem srećemo stare prijatelje iz Makedonije, ali i Hrvatske, te fešta može početi. Nakon cijelo noćnog lumpanja budimo se dosta rano u šatoru, ali jako umorni, te donosimo odluku da napuštamo Mariovo kako bi se pošteno naspavali i odmorili. Opraštamo se od prijatelja iz Makedonije, kojima i ovim putem želimo zahvaliti na gostoljubivosti. Krećemo u nama omiljeni Ohrid, odmor u apartmanu, večera i spavanje. Ujutro krećemo preko Albanije za Crnu Goru sa Seadinom iz Zagreba, koji nam se

pridružio sinoć u Ohridu. Kako smo već prošle godine obišli Albaniju, koja nas je više nego oduševila, dogovor je samo ručak u Draču te nastavak prema Baru. U Baru nas Seadin napušta i kreće za Dubrovnik, a mi odlazimo već po tradiciji do Gorana u pizzeriju Pulena, te nakon kratkotrajnog zadržavanja polazimo prema Podgorici, gdje ćemo i prespavati kod junačine Ivana. Nakon par rundi odlazimo na spavanje jer sutra treba odvaliti dugi put od Podgorice do Zagreba. Ujutro se pozdravlja Goru sa Seadinom iz Zagreba, koji nam se

put u ovih 10.000 km nas zaustavlja policija koja nam pokušava uzeti 30 eura za vožnju od 61 km/h, ali nakon 10-minutnog prepucavanja popuštaju i puštaju nas bez kazne. Ulazimo u Bosnu i preko Trebinja, Mostara i Banja Luke ulazimo u Hrvatsku nakon 25 dana provedenih na putu. Kući stižemo kasno navečer. ■

Replika trojanskog konja

vjernim putopiscima
METZELER
poklanja par guma

Makedonija

 <p>▼ Joyride 200 21.619,99</p>	 <p>▼ Joymax 250 26.219,99</p>	 <p>▼ Orbit 5.952,00</p>	 <p>▲ basic 8.491,49 ▲ euro 9.199,99</p>	 <p>▲ sports 11.049,99 ▲ VS 125 17.399,00</p>	 <p>▲ QUADLANDER 250 28.475,00 ▲ Citycam 300 25.399,00</p>
--	---	---	--	--	---

TrgoAvto - H d.o.o., Heinzelova 74, 10000 Zagreb, tel: 01/6180-271, fax: 01/6180-284, mail: info@trgoavto-tah.hr

Heinzelova 74,
Tel: 01/6180 271
Fax: 01/6180 284
Zagrebačka 67
Tel: 01/6252 804
Zravska Palata 9c
Tel: 053/721 307
Vukovarska 83
Tel: 01/2881 149

OVLAŠTENI DISTRIBUTERI I SERVISERI: K2 MOTO - SUPETAR, MOTO CENTAR MAYER - SPLIT, MAXIMOTO D.O.O. - METKOVIĆ, AUTO MOTO NAUTIKA B.J. - D.J. D.O.O. - SPLIT, KLAPOM SERVIS I PRODAJA - ZADAR, SB-CENTAR D.O.O. - ČAKOVEC, MOTOR SERVIS D.O.O. - DARUVAR, AUTO KUĆA SLUŽB D.O.O. - NEDELIŠĆE, BOCK'S TRIG ORT - BARIVOJE, MOTO SHOP TRIDENT - TROGAR, LAZ COMPANY D.O.O. - MALINO, GIGANT I.O. - ZAGREB, MIKROMOTOR - ZLATAR, SB CENTAR - LUBREČ, ELEKTRON-S - KORENKA/PLITVIČKE, MVV - IVANEČ, MVV - JURKETINEC, MVV - VARAZDIN, MVV - PRELOG, MVV - BEDEKOVČINA, AGENCIJA ZA MERKET LOTUS - NOVA GRADSKA, FESTINO D.O.O. - MAKARSKA, PATRICIA D.O.O. - MAKARSKA, MOTOPPOINT - RIJEKA, BO-BO D.O.O. - OPATIJA, KGM TRIG AUTOMOBIL ORT - JELSA, AUTODOLOVI VELEBIT - OTOČAC, OLIO D.O.O. - SISAK, FRED BOBEK D.O.O. - VOĐICE, SLADE D.O.O. - MOKROŠIĆA, GREDI D.O.O. - BIELOVAR, DRAGUŽET - PULA, DRAGUŽET - POREČ, MASTER MOTO - ZADAR, AIR-PRIM MOTO - ZAGREB, KONTRIC - VELIKO TRGOVIŠĆE, STANK IMAGE - GRANOVICA, TEHNO DOM - DROSLAVIJE, ENERGETSKO USLUŽNI ORT - KRIZEVIĆ, AUTO OBADI - DUBRAVA, MAX MOTO D.O.O. - IVANJK GRAD